

FELSEFE ARŞIVI

SAYI: 08-12

AKADEMİK İNCELEME

TARİH: 24 MAYIS 1045 (TEMSİLİ)

8. YÜZYIL - 12. YÜZYIL ÇEVİRİ FAALİYETLERİNİN FELSEFEYE ETKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Hazırlayan: İlker ÜNSAL

ÇEVİRİ FAALİYETLERİNİN ÜÇ BÜYÜK DALGASI

☑ 1. Dalga (İlk Çağ):

Fenikeliler ve Mısırlılardan Yunancaya (Antik Yunan felsefesinin ve biliminin doğuşu).

2. Dalga (8. - 10. Yy):

Yunanca, Süryanice ve Pehleviceden Arapçaya (İslam düşüncesinin altın çağı).

☑ 3. Dalga (12. Yy):

Arapçadan Batı dillerine (Avrupa'nın uyanışı).

İSLAM FELSEFESİNE ETKİSİ (8. - 12. YÜZYIL)

☑ Kültürlerin Kesişimi:

İslam coğrafyası hızla genişledikçe İskenderiye, Antakya, Harran ve Urfa gibi antik felsefe merkezleriyle karşılaştı ve bu devasa mirası sahiplendi.

☑ Beytü'l-Hikme (Bilgelik Evi):

Abbasiler döneminde (762 sonrası) Bağdat'ta kurulan bu büyük kütüphane ve çeviri akademisi, felsefenin kalbi oldu.

☑ Antik Mirasın Aktarımı:

Aristoteles'in mantık eserleri ve Plotinos'un teorileri başta olmak üzere Yunan, Hint ve İran düşünce mirası Arapçaya çevrildi.

☑ Sistematik Düşünce:

Bu çeviriler sayesinde İslam filozofları, inanç ve teoloji tartışmalarını Antik Yunan'ın kavramsal araçlarıyla çok daha sistemli bir şekilde temellendirdiler.

BATI FELSEFESİNE ETKİSİ (12. YÜZYIL VE SONRASI)

Büyük Köprü "Endülüs":

Avrupa ile İslam dünyası arasındaki en uzun soluklu bilgi köprüsü İspanya'da (Endülüs medeniyetinde) kuruldu.

Kiliselerin Çeviri Büroları:

Kilisenin ve yöneticilerin desteğiyle (örneğin Toledo Katedrali'nde) büyük çeviri büroları kuruldu.

Kültürlerarası Takım Çalışması:

Bu merkezlerde Hristiyan ve Yahudi çevirmenler omuz omuza çalışarak, İslam dünyasının bilimsel ve felsefi eserlerini Latinceye aktardılar.

Rönesans'ın Fişegi:

İslam dünyasından alınan bu devasa bilgi birikimi, Avrupa üniversitelerinin temelini attı. Önce Rönesans'ın, ardından Aydınlanma Dönemi'nin ve nihayetinde modern Batı medeniyetinin alt yapısını oluşturdu.

Kilit Nokta:

Nasıl ki Doğu'da Antik Yunan eserlerini İslam dünyasına aktarmada Süryaniler büyük rol oynadıysa, Batı'da da İslam birikimini Avrupa'ya aktarmada Yahudi çevirmenler kilit bir rol üstlenmiştir. Felsefe, kültürlerin ortak inşasıdır!